

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murški Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon štev. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 60 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

II. LETO

Murska Sobota, 19. maja 1940.

ŠTEV. 20.

Zunanji pregled

Nemška vlada je v noči od četrtka na petek dostavila belgijski in nizozemski vladi slične zahteve, kot je to storila pred kratkem na Norveškem, češ da bo državi zasedla, ker jima grozi nevarnost s Francoske in Angleške strani. Istočasno, ko je dostavila zahteve, so nemške čete že prekoračile meje Nizozemske, Belgije in Luksenburške. Nemška letala so začela bombardirati mesta.

Nizozemci in Belgijci so odločno zavrnilo nemške zahteve ter prosili Anglijo in Francijo za pomoč. Belgija in Nizozemska sta bili na napad pripravljeni, zato se jim je posrečilo zadržati sovražnika. Sestrelili so mnogo nemških letal.

Francoska armada je v petek v jutranjih urah že odšla na belgijsko bojišče, kjer je že prišlo do prvih bitk. Njim so se pridružili tudi Angleži. V zraku so se razvile velikanske bitke. Zavezniki trdijo, da so zbili 120 nemških letal, nemško vojno poročilo pa pravi, da so nasprotniki izgubili 100 letal.

Nemcem se je posrečilo do sledje zasesti le tisto ozemlje, ki so jim ga Nizozemci in Belgijci prepustili brez boja, ko so se umaknili v svoje utrjene črte.

Francozi poročajo, da so Nemci začeli napadati tudi Maginotovo linijo v širini 60 km, kjer se je razvila silna bitka. Vsi napadi pa so bili odbiti. Nemci so imeli velike izgube.

Zadnja poročila zaveznikov pravijo, da je sovražnik v 72 urah borbe izgubil že 350 letal.

S padobranci spuščajo nemška letala svoje vojake na belgijsko, predvsem pa na nizozemsko zaledje. Ti vojaki, ki so oblečeni v zavezniških uniformah, imajo nalogo, da razstrelijo mostove in ceste v notranjosti države. Doslej se je posrečilo, da so vse take vojake ujeli in jih ustrelili.

Silen vtis po vsem svetu je napravil nemški napad na Belgijo in Nizozemsko. V Ameriki je zavladovalo veliko razburjenje ter so se vršili neprestani posveti med vodilnimi državniki.

Norveška fronta, od koder javljajo Angleži uspehe, je stopila spričo najnovejših dogodkov popolnoma v ozadje.

Domači pregled

Kljub velikim in nevarnim dogodkom, ki se odigravajo na severu Evrope, je naša politična javnost ohranila mirno kri. Nikjer ni bilo videti kake zbežanosti, najmanj pa strahopetnosti, saj se vsi dobro zavedamo, da je usoda naše države v zanesljivih rokah.

V naši prestolnici se vrstijo v zadnjem času razni obiski. Tako so dopotovali anglikanski škofje, te dni pa je prišlo veliko nemško gospodarsko odposlanstvo, ki ima namen, da ustvari vse pogoje za čim bolj nemoten razvoj trgovine med Nemčijo in Jugoslavijo.

V prihodnjih dneh (19. V.) bodo na Hrvaškem občinske volitve, za katere se že pripravljajo razne politične skupine. Predsednik vlade je pozval vse Srbe, ki bivajo na Hrvatskem, da naj za volitve postavijo na svoje liste najboljše ljudi.

Uredba o uvedbi brezmesnih dni je že gotova in so nekateri ministri uredbo že podpisali. Kot brezmesna dneva sta določena ponedeljek in petek. Omejitve po tej uredbi pa ne velja za perutnino in drobnico.

Med zastopniki Jugoslavije in Sovjetsko Rusijo so bile preteklo soboto v Moskvi podpisane gospodarske pogodbe, ki urejajo medsebojno trgovino, plovbo, način plačevanja in trgovinska zastopstva. Sovjetska Rusija bo uvažala iz naše države baker, svinec, kositer, mast in druge proizvode, izvažala pa bo v Jugoslavijo poljedelsko orodje in poljedelske stroje, bombaž itd.

Odmevi novinarskega izleta

Dva tedna sta že minula odkar so slovenski novinarji, v tako častnem številu, prvič obiskali naše Prekmurje. Njih navdušenje za naše lepe kraje, vzhičenje nad prekmursko gostoljubnostjo, je našlo živ izraz, v številnih lepih člankih, ki so se začeli pojavljati v slovenskem tisku: Pri tem naj predvsem omenimo „Jutro“, „Slovenec“, „Večernik“, „Slovenski narod“ itd. Nekateri so objavljali tudi lepe slike. Zasluga novinarjev je, da je vsa slovenska javnost po prekmurskem tednu, zopet prisluhnila besedam, ki so govorili o nas in za nas, za kar smo poročevalcem hvaležni.

Ustanovitev Glasbene Matice

Glasbeno življenje v Soboti se je tolikanj razmahnilo, toliko staršev želi otrokom nuditi glasbeno vzgojo, toliko je glasbeno vnete mladine in odraslih ter tudi prav sposobnih glasbenih in pevskih učiteljev, da je postala ustanovitev Glasbene Matice upravičeno že splošna želja. Za pokrajinsko središče z razvijajočim se kult. in gospodarskim življenjem, strg. šolo in z gimnazijo s 700 učenci je Glasb. Matica kulturna potreba. Treba je začeti s sistematično glasbeno vzgojo, ki bo redna, stalna, uspešna najbolj zanesljivo pod okriljem Glasbene Matice. Zato je Meddruštveni odbor na nedavni seji sklenil, da bo opravil delo pripravljalnega odbora za ustanovitev Glasbene Matice, ki je bila v načrtu že lani ob ustanovitvi pevskega zbora. Pevski zbor, orkester, glasbena šola naj bi bile tri glavne panoge dela bodoče soboške Glasbene Matice. Upamo na odziv in na skorajšnje uresničenje.

Ponarejeni bankovci.

V soboto popoldne je prišel v neko trgovino v Šalovcih, mlajši kmečki fant ter zahteval cigarete in tobak. Nakupljeno je hotel plačati z novim bankovcem po petsto dinarjev. Trgovcu se je takoj vzbudil sum odkod fantu toliko denarja ter je natančneje pogledal bankovec. Že na prvi pogled je opazil znake, ki so jasno govorili o falsifikatu. Zadržal je fanta ter nemudoma poslal po orožnike, ki so fanta trdo prijeli ter slednjič vsega preiskali. Plen je bil proti pričakovnju velik. Orožniki so našli pri njem dvajset, popolnoma novih bankovcev po 500 dinarjev, ki so imeli vsi iste napake pri številkah. Oblastva so uvedla obširno preiskavo, da najdejo še ostale sokrivce, katere so že izsledili. O zadevi bomo še poročali.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Rolesa
dobite najceneje pri
N e m e c J., M Sobota.

Naša zunanja politika

Na zadnjem velikem taboru kmečkega ljudstva, ki je bil v Soboti, je navzoči minister dr. Krek dejal v svojem govoru med drugim tudi tole o naši zunanji politiki:

„Nihče ni pričakoval pred dvajsetimi leti, da bo svet spet zajela vojna, ki je strašna za vse ljudstvo. Če pogledamo velesile, ki si v današnji vojni stoje nasproti moramo ugotoviti, da je že danes že več ko pol sveta v vojni. Ena kakor druga vojskujoča se stranka se mora boriti za svoj obstanek. Ta boj je strašen, brezobziren in brez sočutja, ki nikomur ne prizanaša. Namesto človekoljubja imamo danes že drugo leto samo sovraštvo. Odkar se je zatekel cesar Abesinije k Zvezi narodov, so začele padati države. Nekatero v štiriindvajsetih urah, druge pa v dveh ali več tednih. Od takrat ni več sledu kulture, od takrat vladajo top, puška in meč. V takem času je težko voditi politiko, ki zahteva veliko modrosti in previdnosti. Ohraniti mir našem narodu, je želja tudi kmečkega ljudstva. Naša država je v osmih mesecih vojne ohranila nevtralnost. Ne dajte se begati z raznimi novicami in letaki, naj pridejo od kjer koli. Naj ne bo danes nihče v zmoti, kajti Jugoslavija bo varovala svoje meje pred vsakim napadom, ki bi prišel od koder koli. Teh osem mesecev smo porabili tudi za drugo delo. Mnogo smo žrtvovali za utrditev naših meja in za oborožitev naše ponosne in hrabre vojske. Zato smo danes lahko popolnoma mirni. Vsako presenečenje je danes pri nas nemogoče. Naj se nihče ne vara! Poleg orožja sta pri nas enoten duh in velika ljubezen med Srbi, Hrvati in Slovenci za skupno in močno Jugoslavijo. Danes in tudi v bližnji bodočnosti ni nobene nevarnosti za naš mir. Zato bodimo mirni in se posvetimo z vsemi močmi našem gospodarstvu.“

Ceni. naročnike

našega lista, ki še niso poravnali naročnine, ponovno prosimo, da naj to store čimprej, da s tem omogočijo redno izhajanje lista. Naročnina se plača v knjigarni Hahn Izidorja v M. Soboti.

KOLESA, MOTORJE,
ŠIVALNE STROJE,
RADIO APARATE
IN SESTAVNE DELE

dobite
najceneje

V novi trgovini L. FINK Murska Sobota Aleksandrova c. 23.

OBČINA MURSKA SOBOTA RAZGLASI

Dne 20. t. m. to je v ponedeljek se bo prodajalo na javni licitaciji trava v parku in ob Radgonski cesti. Opozarjajo se reflektanti, da se za licitirano travo plača takoj v gotovini na licu mesta.

Zbirališče pred gradom ob 8 uri predpoldne.

Kolesarjenje in trganje cvetličnih nasadov v parku je strogo prepovedano. Vsakega, katerega se bo v bodoče dobilo, se bo proti njemu kazensko postopalo.

Predsednik občine
HARTNER, I. r.

Zvišanje poštne pristojbin

Poštna uprava razglasi: Počtenši 15. maja 1940 se z odlokom ministra številka 24130/40 od 7. maja 1940 zvišajo poštne pristojbine in sicer pri tiskovinah, tiskovinah za slepce, poslovni papirji, blagovni vzorci, mešane pošiljke, poštne nakaznice, paketi in kuponi za odgovor.

Vsled pičlega prostora, tarife ne moremo objaviti, ker smo jo pred zaključkom lista šele prejeli. Prebivalstvo se opozarja, da se glede pristojbin informira na najbližji pošti. Tarifa sledi v prihodnji številki. Op. uredn.

Požar

V soboto v popoldanskih urah je po Goričkem divjala silna nevihta, med katero so grozeče švigale strele. Nenadoma je udarilo v gospodarsko poslopje posestnika Mačeka Ivana v Starih Beznovcih. Od gospodarskega poslopja je švignila strela na sosednje hleve. V trenutku sta bili obe poslopji v plamenih. Domači in sosedje so se takoj lotili gašenja. Obstojala je velika nevarnost, da plameni zajamejo tudi stanovanjsko poslopje. K sreči so bili domači in zenkovski gasilci takoj na požarišču. Z velikimi naporji se je posrečilo ogenj omejiti. Povzročena škoda je precejšnja posebno, ker je bil imenovan zavarovan le za malenkostno vsoto. Žrtev strele je postala ena krava, dočim je bila druga krava težko poškodovana.

Reševanje „Ljubljane“

V torek dopoldne se je dviganje rušilca „Ljubljane“ iz morskih globin nadaljevalo. Rušilec je sedaj popolnoma v vodoravni legi in vse kaže, da bo do konca tega tedna tliko dvignjen, da ga bodo lahko odpeljali v splitsko ladjedelnico, kjer ga bodo potem popravili.

Lavantinski vladika v Soboti

V torek v popoldanskih urah, je na svoji kanonski vizitaciji po Prekmurju, prispel v Soboti, vladika lavantinske škofije, knezoškof dr. Ivan Tomažič. Visokega cerkvenega kneza je Soboti sprejela nad vse slovesno. Vse mesto je bilo v zastavah in že mnogo pred napovedanim časom, se je poleg predstavnikov oblastev, začela zbirati velika množica ljudstva, pred rim. kat. cerkvijo. Med zvonjenjem zvonov in ob zvokih gasilske godbe, je prispel visoki gost. Najprej ga je v imenu prebivalstva pozdravil župan g. Hartner. Na njegov jedrnat in lep pozdrav je odgovoril vladika, izražujoč svoje veselje, da je spet prišel v Prekmurje. „Odkritosrčno priznam“, je dejal, „vsakokrat se poveča moja ljubezen do Slovenske krajine...“ Za županom je spregovoril bivši poslanec g. Bajlec v imenu Prosvetnega društva. Njegovemu pozdravu sta se pridružila zastopnika Fantovskega

odseka in Dekliškega krožka. Temu je sledil pozdrav šolske mladine in tukajšnjega dijaštva, ki so izročili vladiki lepe šopke cvetja. Za vsakega je imel škof prijazno in vsodbujajočo besedo. Sledil je pozdrav predstavnikov tukajšnjih oblastev, ki so se zbrali polnoštevilno s sreskim načelnikom g. Dr. Bratino na čelu. Med špallirjem mladine in gasilcev se je škof podal do cerkvenega praga, kjer ga je pozdravil v krogu duhovščine domači župnik g. Vojkovič, na kar se je vladika vsem zahvalil za iskreni sprejem. Po podelitvi blagoslova klečečim vernikom se je podal knezoškof v cerkev k izpraševanju šolskih otrok.

V počastitev visokega obiska je bil zvečer cerkveni koncert pod vodstvom g. prof. Justina. Naslednji dan je bila birma. V popoldanskih urah je lavantinski vladika zapustil naše mesto in nadaljeval svojo pot po naših krajih.

Cerkveni-orgelski koncert

V nizu glasbenih prireditev zadnjega časa, ki so bile v Soboti, zavzema zadnji cerkveni orgelski koncert, v počastitev knezoškofa lavantinskega, svojstveno mesto. Prvič smo slišali v Soboti izvedbo del, klasikov cerkvene glazbe ter vrsto nabožnih spevov v izvedbi solistov: ge. Brunčeve, gdč. Golobove, g. prof. Močana, g. Nadajja in g. prof. Hroneka. Koncert, kateremu je poleg ogromnega števila občinstva prisostvoval tudi knezoškof Dr. Ivan Tomažič, je vodil g. prof. Justin, ki je izvajal tudi štiri orgelske skladbe. Doslej smo poznali g. prof. Justina kot spretnega dirigenta orkestrov in vokalnih zborov, tokrat pa se nam je razkril kot več

interpret orgelskih skladb, ki je znal vtisniti v sleherno izvajano delo pečat svoje osebnosti z vsemi značilnostmi prefinjenega muzikalnega čuta in najširše glazbene kulture. Njegovo izvajanje pa bi prišlo še do večje veljave, če ne bi trpela akustika prostora. Posamezni solisti, ki jih že poznamo iz naših koncertnih nastopov, so tokrat ponovno utrdili pred najširšim občinstvom svoj sloves ter dokazali svoje znanje in sposobnost. Pomnoženi orkester državne realne gimnazije, ki je izvajal zaključno točko, je zvenel polno in precizno. Koncert je v vseh ozirih dosegel svoj namen, za kar zaslužijo dirigent, izvajalci in organizatorji vso priznanje.

Protituberkulozni teden

Kakor vsako leto, tako tudi letos priredi Protituberkuloznazveza, protituberkulozni teden, ki bo v času od 19. do 25. maja z geslom: „Vsakemu jetičnemu prostoru v bolnišnici ali zdravilišču“. V omenjenih dneh bodo učenci soboške ljudske šole nabirali prispevke za omenjeni cilj in prepričani smo, da bo naše občinstvo z razumevanjem podprlo akcijo in prispevalo k plemeniti nalogi po svojih močeh.

Na Telovo

t. j. dne 23. t. m. ostanejo trgovine ves dan zaprte!

Združba trgovcev v M. Soboti.

Gasilska veselica

bo v nedeljo, dne 19. t. m. pri Bohar Jožefu v Stanjevcih. Istočasno bodo tudi okrožne gasilske vaje, na kar se cenjeno občinstvo vlnudno vabi.

Neurje v Medjimurju

Nad Varaždinom in okolico je divjala v ponedeljek popoldne silna nevihta. V vasi Lužani v varaždinski okolici je strela udarila v 18-letnega fanta, ki je s svojo sestro pred nevihto bežal iz gozda domov. Njegova sestra je tekla nekaj korakov za njim. Fant je bil ubit, sestri pa se ni nič hudega pripetilo.

Sokoli!

Zbor za obvezen kolesarski izlet v nedeljo, dne 19. V. 1940 je za društvo M. Sobota na letnem telovadišču pri sokolskem domu, točno ob 6. uri 15 min. zjutraj!

Druge edinice okrožja, določijo zbor po svojem prevdanku v smislu okrožnice od 14. V. 1940.

Vsi in točno!

Zdravo! Okrožje.

Vinogradniki Dravske banovine zborujejo v Dolnji Lendavi

Vinogradniki Dravske banovine združeni v Vinarskem društvu v Mariboru, bodo letos zborovali v Dolnji Lendavi.

V soboto, dne 18. maja 1940 bo imelo ob 20. uri zvečer Vinarsko društvo v čitalnici hotela „Krone“ svoj redni letni občni zbor. V nedeljo 19. maja 1940 pa se bo istotam vršil XII. vinarski kongres vinogradnikov Dravske banovine. Na kongresu, ki prične ob 10. uri dopoldne, bo poročal o selekcijskih kroških kmetijski svetnik Kuret Vladimir, banov. referent za vinarstvo v Ljubljani ter Vojsak Franjo kletarski nadzornik iz Maribora o pogojih za pravilno kletarstvo.

V nedeljo, dne 19. maja t. l. pa priredi Vinarska podružnica v Dolnji Lendavi ob 9. uri III. vinsko razstavo in vinski sejem v gornji dvorani hotela „Krone“ v Dol. Lendavi. Razstavljena bodo vina iz lendavskih gor in Medjimurja. Ta razstava in vinski sejem ima predvsem namen pokazati vinogradnikom cele Dravske banovine napredek prekmurskega vinogradništva v zadnjih sedmih letih. Vinska poskušnja bo pokazala, da imajo v lendavskih gorinah vinogradniki prav dobra sortirana in pitna namizna vina.

Dne 19. maja popoldne pa si bodo udeleženci kongresa ogledali dolnje lendavske gorice ob naši vzhodni državni meji.

Ker so z Dol. Lendavo ugodne železniške zveze, vabimo vinogradnike, kupce in ostale interese, da se te manifestacije naših vinogradnikov udeležijo polnoštevilno.

Nekaj modelov naših prvovrstnih RADIOAPARATOV

prodajamo še naprej po prejšnji nižji ceni.

Prepričajte se — brezobvezno.

RADIO NEMEC, M. Sobota

Körting Minerva
Braun Orion
Mende — zastopstvo.

STROKOVNA DELAVNICA.

Strokovno polnenje auto in radioakumulatorjev.

Kupujemo staro gumo — BATA.

DOMAČE VESTI

— **Poroka.** V soboto, dne 11. maja ob 19. uri sta se v evang. cerkvi v Gor. Slavečih poročila g. Dr. Gulič Vladimir, banovinski zdravnik v Marenbergu, bivši sekundarij v soboški bolnišnici, z gdč. Fartek Ilonko, hčerko g. Fartek Franca, cerk. inšpektorja slaveške fare. Kot pričr sta bili g. Mencej Franjo, šol. upravitelj v Vuhredu, ter g. Fartek Bela, mlinar in posestnik iz Serdice. — Mlademu poročenemu paru iskrene čestitke!

— **Cerkveni koncert za mladino.** V soboto v dopoldanski urah je bil v tuk. rim. kat. cerkvi orkestralni in vokalni koncert namenjen naši mladini. Koncert, ki je v vseh ozirih odlično uspel je vodil prof. Ubald Justin. Navzoči so bili številni učenci okoliških šol, dočim smo pogrešali naše dijaštvo.

— **Smrt.** V Monoštru je umrl tuk. domačin g. Sokál Rezső, vodja zemljiške knjige v pokoju. Naj v miru počiva!

— **Kegljaški klub „Čefidelj“** je te dni začel z rednim kegljanjem ob torkih in sobotah.

— **Končana regulacija.** Regulacija prostora pred rim. kat. cerkvijo je končana. Obširni prostor, kjer so se prej bohotali stari, košati kostanji, ki so popolnoma zakrivali pročelje cerkve, je okusno urejen po načrtih arhitekta g. Novaka. Prejšnja vspetina od ceste proti cerkvenemu portalu je izravnana na ta način, da so zasuli in dvignili ves obširni teren, do kamor se pride z cestišča po 30 m. širokih stopnicah. Dostop krasijo štiri vitki topoli, vmes pa sta dva kandelabra, ki po svoji obliki izpopolnjujeta arhitektonsko zamisel. S tem pa še ni izčrpan ves načrt. Ko bodo predvsem finančne razmere dopuščale, bodo ves trg pred cerkvijo tlakovali. Za poživitev velikega prostora pa se misli zasaditi lepotično grmičevje. V načrtu pa je tudi, da bi se nekoč na tem prostoru postavil spomenik, ki bi tvoril z ozadjem smiselno in harmonično celoto. Za enkrat pa že sedaj lahko povdarimo: Trg pred cerkvijo je postal eden najlepših delov našega mesta, kar je zasluga domačega g. župnika Vojkoviča in projektanta g. arhitekta Novaka.

— **Gluhonemi so igrali.** Na binkoštno nedeljo zvečer so v tuk. Sokolskem domu nastopili gluhonemi iz Ljubljane pod vodstvom strokovnega učitelja g. Vinka Rupnika. Vsi sedeži v dvorani so bili razprodani, kar je bil dokaz, da je tuk. občinstvo znalo v polni meri ceniti napore nesrečnežev, ki jim narava ni dala sluha, ne dar govora. Uvodoma je spregovoril g. Sitar. Njegove besede so razkrile težek položaj gluhonemih, ki jih je v naši državi okrog 25 000, za katere so na raspolago le 4 strokovne šole, ki edine usposobljajo te nesrečneže za ustvaritev življenjske eksistence. „Nočemo miloščine, hočemo biti enakovredni člani človeške družbe“, je bila

njegova glasna obtožba proti današnjemu socialnemu redu, polnim predsodkov, do njih, ki so gluhi in nemi. Živ dokaz njegovim upravičnim besedam je bil nastop gluhonemih v naslednjih dveh igrah: „Zamorec“ in „Oče“. Nekateri igralci so tako čisto in jasno izgovarjali besede, da se je moral vsakdo čuditi ogromnim naporom njih vzgojiteljev, ki so tem nesrečnežem dali govor, ko vendar niso nikdar čuli ljubeče materine besede. Za vse navzoče je bila nedeljska vprizoritev pravo razodetje. Izginil je marsikakšen predsodek s čimer je bil dosežen moralni uspeh nastopa. V ponedeljek v dopoldanskih urah so gluhonemi še enkrat nastopili za tuk. mladino.

MED. UNIV.

Dr. ZORA GUŠTIN

od 12. V. — 27. V.

ne ordinira.

— **Zaključek poučnega tečaja.** Te dni je bil zaključek poučnega tečaja, ki ga je organizirala tuk. Združba trgovcev. V tečaju, ki se je pričel 13. novembra t. l., se je poučevalo knjigovodstvo, trgovsko aritmetiko, nemščino in stenografijo. Od 44 tečajnikov, ki so se prijavili, je okrog 30 končalo tečaj s prav dobrim uspehom. Pouk, ki sta ga vodila ravnatelj tuk. trgovske šole g. direktor dr. Kovačič ter ing. Hreščak, je bil štirikrat tedensko ob večernih urah. Tečaja se pa niso udeležili le pripadniki trgovskega stanu, temveč tudi uradniki, obrtniki itd. Spričo doseženih uspehov se bo v letošnjih jesenskih mesecih vršil nov tečaj. Tukajšnja Združba trgovcev je z omenjenim tečajem ponovno dokazala svoja stremjenja, da nudi svojim članom pa tudi nečlanom čim širšo in temeljitejšo strokovno izobrazbo, kar je vsega priznanja vredno.

— **Gostovanje.** Mladinski zbor tuk. ljudske šole bo po uspelem koncertu pred našim občinstvom, gostoval na Telovo v Ljutomeru.

— **Za spomenik prvim prekmurkim narodnim buditeljem** so doslej darovali sledeči: Benko Josip 500 din. Po 300 din: Hartner Ferdinand, Kr. Hirschl in sinovi in Hahn Izidor. Po 200 din: Šiftar Karol, dr. Vadnal Ludvik, Hahn Pavel, Kuhar Franc in Šiftar Ludvik. Po 150 din: Berger Bela, Nadai Josip in Arvai V. Po 100 din: Heklič Štefan, Kohn S. not. Ponebšek, Cvetič Janez, Vojkovič Jožef, Faflik Alojz, Bajlec Franc, Kocmur Ciril, dr. Vall, not. Jezovšek VI., dr. dr. Pintér Nikolaj, dr. Fleck Friderik, dr. Brumen, Štivan Ernest in Kardoš Terezija. Po 80 din: Kemeny Marko. Po 60 din: Bac Ludvik. Po 50 din: E. A. Heimer, Nemeč Elizabeta, Frim Ladislav, Brumen Joško, Trautmann Aleksander, Flisar Rudolf, Preis Adolf, Lanščak Franc, Hirschl Armin, Šiftar Pavel, Kranjec Ana, Benko Ludvik in Banfi Josip. Po 20 din: Press Koloman, Klepec Vinko in Majer Štefan. — Prepričani smo, da bodo gornjim

darovalcem sledili še drugi ter s tem omogočili postavitve spomenika našim najzaslužnejšim možem.

— **Petrov blagor.** Pri Hotizi, na ozemlju beltinskega veleposestva, v revirju Orlovščak, je tamkajšnji oskrbnik g. Kovoš ujel ščuko, ki je bila dolga 110 cm ter je tehtala nad 10 kg. Vsi so se čudili redkemu plenu, saj se nihče ne spominja, da bi kdaj ujeli ribo take velikosti.

— **Nesreče.** Berglez Franc sin posestnika iz Vaneč, se je pri delu vsek al s sekuro v nogo. Devetletna Zadravec Matilda iz Tišine je padla tako nesrečno s kolesa, da si je zlomila desnico. — Vpokojeni davčni inspektor Kuharič Lovro iz Ljutomera, si je pri padcu zlomil levo roko. Ista nesreča se je zgodila Benčec Franciški iz Strukovec in Črnko Mariji, ki je doma iz Polic pri Gornji Radgouli. — Po nesreči si je odsekal prst na desni roki posestniški sin Huber Franc iz Kruplivnika. Nevarno rano je dobil tudi Kovač Aleksander, ki se je s koso vrezal v roko. S strtimi nogami so pripeljali v bolnišnico vlničarja Fridau Alojza. Pri delu mu je padel poln sod vina na noge in mu jih prelomil. — Vsi ponesrečenci se zdravijo v soboški bolnišnici.

— **Žrtev prepira.** Posestnica Vučina Roza ima precej prepirljivega zeta. Te dni sta se spet pri delu sprla, ki sta ga opravljala na podstrešju. Nazadnje sta se tudi spoprijela in srditi zet je pahnil svojo taščo v globino. Padec nesrečne žene pa je bil tako hud, da so jo morali prepeljati v bolnišnico, kjer so dognali težje notranje poškodbe.

— **Maščevanje.** Brata Štefan in Ludvik Ambrož sta na neobičajen način hotela poravnati stare račune s posestnikom Gombocom Matijo iz Vučje gomile. Že dolgo časa sta se na njega jezila, ker jima ni hotel dati stanovanja, vsled popravil, ki jih je izvrševal pri svoji hiši. Ko sta pa pred dnevi šla v večernih urah mimo njegove hiše sta ga prestrašila, češ da gori hiša. Prestrašeni Gomboc je pritekkel na dvorišče, kjer sta ga pričakala brata. Zabliskali so se noži in Gomboc je dobil štiri vbodljaje v hrbet. Dočim sta brata izginila v noč, so domačini prihiteli na dvorišče, kjer so našli ranjenega Gomboca. Njegove rane so bile tako hude, da so ga morali takoj odpeljati v bolnišnico. Zadevo preiskuje sodišče.

— **Mačkovci.** Tukajšnji šolski upravitelj g. Černi Viktor je pred dnevi, ko se je peljal s kolesom, padel tako nesrečno, da si je izpahnil roko. Moral se je zateči v bolnišnico. Želimo mu skorajšnjega okrevanja.

— **Dokležovje.** Našemu znanemu tesarskemu mojstru Jeriču Ivanu se je pripetila nesreča. Ko se je nahajal v gostilni Budja, se je spril z Mesaričem Štefanom. Pri tem sta se spoprijela in Mesarič ga je sunil s tako močjo preko praga gostilne, da si je zlomil pri padcu desno nogo v stegnu.

— **Nož v trebuh.** Kardoš Franciška posestnica iz Peskovec ima silno prepirljivega zeta. Te dni se je spet

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v sredo, dne 15. V. ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri
v četrtek, dne 16. V. ob 20.30 uri
v petek, dne 16. V. ob 20.30 uri
v soboto, dne 18. V. ob 15.15 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri

Pasijonski velefilm

„KRALJ KRALJEV“
Življenje in tpijenje našega Gospoda
Jezusa Kristusa po svetem pismu
nove zaveze.

V nedeljo, dne 19. V. 1940

ljudska predstava ob 8 uri in ob 11 uri

„KRALJ KRALJEV“

Znižane cene: 2, 3, 5 din.

Dodatek: Najnovejši „Fox-ov“ tednik

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 19. V. ob 15.15 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri
v ponedeljek, dne 20. V. ob 20.30 uri
v torek, dne 21. V. ob 20.30 uri

Velefilm

„SPOVEDNIKOVA TAJNOST“

(Župnik iz Sant. Viktoara)

FEDAK ŠARI RUDOLF HARSANYI

Ludvik Garday

Dodatek: Najnovejši „Metro-Journal“
in šala.

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

sprla z njim. Beseda je dala besedo in nedoma je vročekrvni zet pograbil za nož in ga zasadil svoji tašči v trebuh. S težkimi in nevarnimi ranami so že priletno ženo pripeljali v bolnišnico, za zetovo početje pa se zanimajo orožniki.

— **Smrt.** V prejšnjem mesecu so umrli v tuk. bolnišnici sledeči: Krajčič Elizabeta, 18 let, iz Sobote; Pentek Koloman, 46 let, bivši poslovodja iz Sobote; Nemeč Karolina, posestnica, 32 let, iz Bodonc; Časar Martin, 68 let, posestnik iz Filovc; Hujs Magda, posestnica iz Kūkeč; Sobočan Jožef, 32 let, mizarski pomočnik iz Bogojine; Štraki Rudolf, 38 let, dninar iz Črešnjevca; Ribičič Marijan, 28 let, krošnjar iz Imotskega; Srd Franc, 44 let, posestnik iz Radomerščaka; Tišler Franciška, 39 let, posestnica iz Berkovc. N. v m. p.!

— **Enodnevni tečaj o zatiranju boleznih škodljivcev vinske trte in o poletnih delih v vinogradu** se bo vršil na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru v četrtek, dne 30. maja 1940. Tečaj bo brezplačen, teoretičen in praktičen in bo trajal od 8–12 in od 14–18 ure.

PREDNO KUPITE

poglejte veliko izbiro raznih lepih daril

za BIRMANCE v izlozbi

DITTRICH FRANJO

urar, draguljar in optik

M. SOBOTA, Aleksandrova 25

(nasproti tiskarne).

CENE ZELO SOLIDNE.

Iz Zveze združenih delavcev

Za nedeljo dne 19. maja pripravila podružnica Zveza združenih delavcev sestanek našega gradbenega delavstva, ki sa bo vršil v gostilni Banfi, ob pol 10. uri popoldan. Na dnevnem redu so zelo važna vprašanja, ki zadevajo vse naše gradbeno delavstvo, zato vabimo, da se vsi gradbeni delavci tako zidarji, tesarji in navadni delavci tega sestanka zanesljivo udeležijo. Na sestanku bo poročal tudi zastopnik zveze.

Izredno naglo dviganje cen je dvignilo vse sloje delavstva, vsled česar bo nastalo mezno gibanje med tovarniškimi delavkami, obrtniki, trgovci, gradbenim delavstvom i. t. d. Gotovo je, da so vsa ta gibanja v zvezi z naraščajočo draginjo in je potrebno, da si delavstvo išče zaščite in zaslombe. Delavstvo pa si izvojuje svoje pravice najlažje potom organizacije in vsled tega vabimo vse delavce, da se včlanijo v naši podružnici Zveze združenih delavcev, katera ima svoje poslovne prostore v gostilni Banfi in uraduje vsako sredo od 5 do 7 ure popoldan. V tem času lahko dobijo delavci vsa potrebna pojasnila in navodila.

Ob priliki obiska g. ministra dr. Kreka v Murški Soboti je naša podružnica Zveza združenih delavcev poslala h gospodu ministru deputacijo, katero je g. minister zelo prijazno sprejel. Deputacija je g. ministru predložila resolucijo, v kateri se zavzema za izboljšanje položaja našega industrijskega in poljedelskega delavstva ter vsa pereča vprašanja, ki zadevajo Zvezo združenih delavcev. Gospod minister je pazljivo poslušal želje in zahteve deputacije in obljubil, da bo storil vse, da se vse točke navedene v resolucijo do kraja izvedejo.

Jugoslavija je odločna in samozavestna

Madžarsko vladno glasilo „Pester Lloyd“ piše med drugim: „V Jugoslaviji so zadovoljni, da lahko še nadalje ostanejo izven vojne, hkrati pa store vse, da bi svojo nevtralnost in neodvisnost ohranili tudi v bodoče, vendar vzbujajo pozornost, da je pod vplivom najnovejših dogodkov nastopila v Jugoslaviji velika sprememba javnega mnenja. Vsi se zavedajo, da je namesto nevtralnosti nastopila dejanska neudeležba v vojni, ki jo jamčita predvsem lastna moč in odločnost. Jugosloveni so prepričani, da jim za ohranitev njih neodvisnosti zadošča njihova lastna moč, kar je najboljšo jamstvo v bodočnosti. Spričo tega je postalo tudi zadržanje Jugoslovenov bolj odločno in samozavestno. V vsakdanjem življenju Jugoslavije se je le malo spremenilo. Jugoslavija je še vedno srečna dežela, ki ne pozna nobenih izjemnih ukrepov in omejitev.“

SPORT

SK. MURA : SK. RAPID

Prvenstveno tekmovanje mariborskega I. razreda stopi v odločilno fazo s svojo zadnjo tekmo med domačo Muro in mariborskim Rapidom.

Tekma v nedeljo, dne 19. maja 1940 popoldne ob 1/2 4 uri bo gotovo privabila vso našo sportno občinstvo na igrišče. Pričakuje se ogorčena borba za točke in za IV. mesto v prvenstveni tabeli. Rapid je organiziral avtobusno vožnjo v Murško Sobotu, da bodo tudi številni njihovi pristaši bodrili svoje miljenice v tej težki borbi.

Našim fantom se nudi prilika, da izvlečejo iz te zadnje borbe v prvenstveni sezoni ves izkupiček, ako igrajo z elanom in voljo do zmage.

Nedeljski obiskovalci pa morajo s pravilnim podžigom podpreti Muraše do zmage.

Prijatelji sporta oglejte si to zanimivo in napeto borbo polno številno!

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV V MURSKI SOBOTI

Zapisnik

19. redne glavne skupščine združenja trgovcev za srez Murška Sobotu z dne 1. maja 1940.

Pozdrav predsednika.

Zborovanje je vodil predsednik Združenja g. Franjo Čeh, ki je skupščino otvoril takole:

Spoštovana skupščina!

Ugotavljam, da je bila skupščina pravilno sklicana, sklic je bil prijavljen sreskemu načelstvu v Murški Soboti, Zbornici za trgovino, obrt in industrijo, Zvezi trgovskih združenj dravske banovine in je bil tudi objavljen v „Trgovskem listu“ ter v „Murški Krajini“. Poleg tega so dobili vsi člani vabila dostavljena po pošti.

Ker skupščina sklicana za 9. uro ni bila sklepčna, sem odredil, da se vrši druga skupščina eno uro kasneje. Ugotavljam, da je ta skupščina v smislu čl. 16 pravil sedaj sklepčna, ter da bodo sklepi sprejeti na tej skupščini pravnoveljavni.

Pozdravljam prisrčno vse navzoče, zlasti mi je čast posebej pozdraviti:

Sreskega načelnika g. dr. Bratino Franca,

g. Joža Hrastelja kot zastopnika Zbornice za TOI,

g. Hartner Ferdinanda kot župana občine Murška Sobotu in kot člana banovinskega sveta,

g. Dr. Pustišek Ivka kot zastopnika Zveze trgovskih združenj,

g. Sukič Štefana kot zastopnika združenja obrtnikov v Murški Soboti,

g. Novak Jurija predsednika lendavskega združenja, kot zastopnika tega združenja,

g. Puconja Antona kot zastopnika združenja trgovcev Ljutomer—Gornja Radgona,

g. Dr. Maksa Kovačiča kot ravnatelja naše dvorazredne trgovske šole,

g. Gabrijelčič Franca kot vodjo trgovske nadaljevalne šole.

Nadalje predlagam, da pošlje skupščina pismene pozdrave naši Zbornici za TOI. (Prečita dopis). Soglasno sprejeto. V istem smislu predlagam, da pošlje skupščina pismene pozdrave naši Zvezi trgovskih združenj. (Prečita dopis). Soglasno sprejeto.

Imenovanje dveh overovateljev zapisnika.

Za overovatelje zapisnika današnje skupščine predlagam gg. Mg. Ph. Andersch Josipa iz Murške Sobote in Perkič Aleksandra iz Veščice. Soglasno odobreno.

Imenovanje zapisnikarja.

Za zapisnikarja predlagam tajnika našega združenja g. Vebleta Aleksandra. Soglasno odobreno.

Odobritev zapisnika zadnje skupščine.

Predsednik naglašja: Zapisnik zadnje redne glavne skupščine je bil objavljen v „Murški Krajini“ in sicer v števil. od 10—23 lanskega leta in je bil tudi dostavljen vsem članom. Zato se zapisnika ne bo čitalo, temveč samo vprašam navzoče tovariše, če ima kdo k zapisniku zadnje skupščine kakšne pripombe, naj se oglasi k besedi. Ker se nihče ni oglasil k besedi, smatram, da je zapisnik zadnje skupščine odobren.

Poslovna poročila.

a) Predsedniško.

Predno preidem na dnevni red današnje skupščine, veže me tužna dolžnost, da se na tem mestu spomnimo onih naših članov, ki so nas v preteklem letu zapustili za vedno. To so:

Breskoč Janoš Šalovci,
Bertalanč Josip Kruplvinik,
Barbarič Štefan Polana,
Mezej Juljana Martjanci,
Pentek Janez Otovci,
Fürst Jenö Murška Sobotu.

Pozivam vse navzoče, da v znak pijetete zakličemo pokojnikom trikratni „Slava“.

Danes smo se zbrali dvajsetič, da se pomenimo in posvetujemo skupno o naših stanovskih zadevah in težnjah in devetnajstič Vam podaje uprava račun o svojem delu. Na žalost, živimo danes menda v najtežjih okoliščinah, ki smo jih morali prebroditi v zadnjih devetnajstih letih. Zunanjepolitični dogodki terjajo od nas nele, da smo spremni, budni in pripravljeni na največje žrtve, temveč tudi dokaj samopremagovanja, da prestanemo te najtežje preizkušnje. Od lanskoletne skupščine smo doživeli med tem časom marsikatero spremembo v Evropi, ki niso ostale brez vpliva na naše gospodarske življenje važne ureditve. Z izgubo samostojnosti češkoslovaške republike, Poljske, blokade, nastop vojnih sovražnosti v Evropi so povzročile, da smo imeli na eni strani velike težkoče z izvozom naših poljedelskih produktov, zlasti sadja. Nastale so plačilne težave za izvoženo blago. Čeprav se je na drugi strani povečal izvoz deželnih pridelkov, lesa in živine, smo z ozirom na ostre blokade, ki jih vprizarjajo vojujoče se

sile, doživeli pomanjkanje raznega kolonijalnega blaga, nastala je velikanška borba za petrolej, ki ga je vsled zamrznitve Donave nismo mogli uvažati zaradi popolne ustavitve rečne plovbe. Stalna nevarnost, v kateri so se nahajale trgovske ladje na morju zaradi min in torpednih napadov in napadov iz zraka, je povzročila, da smo ostali v največjih sezijah vedno brez blaga, s čimer je bila trgovcu odvzeta možnost rednega zaslužka.

Da smo ostali doslej še izven vsakih zapletljajev se imamo zahvaliti modremu vodstvu našega dvora in slogi v notranjepolitičnem življenju.

Sporazum s Hrvati moramo le pozdraviti ter želimo Hrvatom, da si uredijo svoj dom po svojih najboljših željah, a istočasno želimo tudi mi, da se osamosvojimo po naših željah.

Naše petnajsetne želje in zahteve po ustanovitvi gospodarskega sveta se na žalost do danes še niso uresničile. Zato bi bilo tembolj želeto, posebno danes v teh težkih gospodarskih razmerah, da se uzakoni ta gospodarski svet, kajti prepričani smo, ako bo redno deloval gospodarski svet, ne bomo doživljali razočaranj kakoršnih smo doživljali v poslednjem času n. pr. s kmečko zaščito, medtem ko je ostal trgovec nezaščiten, z uredbo o pobjanju draginje, ki vsebuje dragonske kazni, z uredbo o kontroli cen, z novelizacijami davčnega zakona, ki so izšle 21. decembra ter stopile v veljavo 1. januarja 1940. Uredba o veleblagovnicah se mora enkrat za vselej končno veljavno urediti, krošnjarstvo se mora konečno odpraviti, saj imamo v tem dosti dokazov in primerov, da se krošnjarji ne preživljajo s pošteni posli. Prestati se mora s favoriziranjem in privilegiranjem raznih nabavljajnih in konzumnih zadrug, ki ne škodujejo samo realni trgovini, temveč v veliki meri tudi državni blagajni. Ni dovolj, da uživajo zadrug ugodnosti, temveč se vrstijo slučajji, kjer doživljajo te zadrug ogromne izgube, ter jim država priskoči na pomoč s sanacijskimi ukrepi seveda iz davščin, ki jih plačujejo trgovci in ostali pridobitni krogi.

Kdaj pridejo stari kovanci iz prometa

Ker vlada še vedno nejasnost, do kdaj so stari kovanci še zakonito plačilno sredstvo in do kdaj jih bodo zamenjavali Narodna banka in drž. finančni zavodi, naj navedemo vse tozadevne določbe.

Stari kovanci so zakonito plačilno sredstvo:

50 dinarski do 16. februarja 1940.
20 dinarski do 30. aprila 1940.
2 dinarski do 16. avgusta 1940.
1 dinarski do 20. aprila 1940.
50-parski do 16. avgusta 1940.

Stare kovance zamenjujejo Narodna banka in drž. finančni zavodi:

50 dinarske do 16. avgusta 1940.
20 dinarske do 31. oktobra 1940.
2 dinarske do 16. februarja 1941.
1 dinarske do 20. oktobra 1940.
50-parske do 16. februarja 1941.